

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Martyrivm SS. Et Gloriosorum Christi martyrum Tharaci, Probi & Andronici,
vt habetur in secundo tomo Annalium C. Baronij, anno Christi 290. Caij
Pap. 7. Dioclet. & Maxim. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42787

cum festinatione ex eodem loco recedite. Defuncti igitur corpus imposuerunt naui. Cumque Populonium tenderent, collectis in aëre nubibus, immensa nimis pluuia erupit. Sed ut omnibus patesceret, cuius viri corpus nauis illa portaret, per illud maris spatium, quod ab Helba insula usque Populonium duodecim miliaribus distat, circa vtraque nauis latera, procellosa valde pluuia descendit: & in nauem eandem vna pluuiae gutta non cecidit. Peruenerunt igitur ad locum clerici, traditoque sepulturae sancti sacerdotis corpore, festinatione, qua potuerunt, maxima ad nauem reuersi sunt. Quam ut intrarunt, mox eundem in locum vbi vir Domini sepultus fuerat, Longobardorum Dux crudelissimus Gummar aduenit. Ex cuius aduentu virum Dei prophetae spiritu claruisse constat: quia ministros suos sub festinatione discedere praecipit.

Insigne miraculum.

Claruit prophetae spiritu.

MARTYRIVM SS. ET GLORIOSORUM Christi martyrum Tharaci, Probi & Andronici, vt habetur in secundo tomo Anna-
lium C. Baronij, anno Christi 290. Caij Pap. 7. Dioclet. & Maxim. 7.

11. Octob.

CONSVLIVS Diocletiano quartum & Maximiano tertium, octauo Kalend. Aprilis Demetrius Centurio dixit: Qui oblati sunt nobilitati tuae, Domine, in Pöpeio-poli ciuitate ab Eutelmio Paladio spiculatore, qui sunt pessimi & impij Christiani, qui non consentiunt praecipis dominorum nostrorū,
præ-

præsentamus ante tribunal nobilitatis
 Maximus Præses dixit Tharaco: Qui vocaris
 a te enim oportet interrogare primum, quoniam
 ætate senior es. Respondit Tharacus: Christianus
 sum. Maximus Præses dixit: Tace de hac
 impia professione; dic, Qui vocaris: Tharacus
 dixit: Christianus sum. Maximus Præses dixit:
 Frangite ei maxillas, dicentes, Illud noli re-
 spondere. Tharacus dixit: Quod est nomen
 meum, illud dico; si autem quod est impositum
 à parentibus, dicor Tharacus: & cum milita-
 ra nominatus sum Victor.

Præses dixit: Ex quo genere es Tharace? Tha-
 racus dixit: Militari & Romano: natus autem
 Claudionopoli ciuitate Syria: & propterea
 quod Christianus sum, renúciaui militia. Præ-
 ses dixit: Non enim dignus es militare: tamen
 quo modo recessisti à militia? Tharacus dixit:
 Deprecatus sum Publionem principem & di-
 misit me. Præses dixit: Ergo prospice senectuti
 tuæ, quoniam & ego volo, ut sis vnus ex con-
 sentientibus præceptis dominorum nostrorum,
 & à me honorem magnum accipias. Ergo ac-
 cede & sacrificia dijs nostris: quoniam & ipsi
 principes super omnem orbem colunt eos. Tha-
 racus dixit: Errant multo errore Satanæ. Præ-
 ses dixit: Frangite maxillas propterea quod di-
 xit, errasse Imperatores. Tharacus dixit: Ego
 dixi, & dico, quoniam errant quasi homines.
 Præses dicit Sacrificia dijs nostris, & relinque
 stultitiam tuam. Tharacus dixit: Ego Deo meo
 serui, & sacrifico non in sanguine, sed in corde
 mundo: non enim sunt necessaria talia sa-
 crificia. Præses dixit adhuc: † tuæ et
 parte,

*a Secundum
 Pauli Iurif-
 consulti sen-
 tentiam. L.
 verius ff de
 quæst. à Se-
 niore vt de-
 biliore et ti-
 midiore au-
 spicianda est
 quæstio.
 Tharacus si
 stitit coram
 Præside.
 Licuisse absq;
 fraudè mu-
 tare nomen,
 ipse Diocle-
 tianus testat-
 ur l. 1. C. de
 mutat. nom.
 Præses ei
 blanditur.*

*Constantia
 Tharaci.*

parte, & senectutis, prudentiæ tuæ miserebor.
 Admoneo vt omnem vanitatem dimittas &
 dijs sacrifices. Tharacus dixit: Ego à lege
 Domini non recedo. Præses dixit: Ergò re-
 cede & sacrificia. Tharacus dixit. Impieta-
 tem ego non operor, quoniam Dei legem ho-
 norifico. Præses dixit: Alia est ergò lex præ-
 ter istam? O malum caput? Tharacus dixit: Est
 lex vestra, qua vos Impij lapides, & ligna, &
 opera manuum hominum adoratis. Præses
 dixit; Super ceruicem cadite eum, dicentes:
 Noli vanus esse. Cùm cederetur Tharacus
 dixit: Ego de ista professione non recedo, quæ
 me saluum facit. Præses dixit: Ego te recedere
 faciam ab ista vanitate, & prudentem te faciã.
 Tharacus dixit; Fac quod vis: potestatem ha-
 bes in corpore meo. Maximus Præses dixit:
 Tollite vestimenta eius, & virgis eum cadite.
 Tharacus cum verberaretur dixit: Nunc verè
 prudentem me fecisti, plagis confortans me ma-
 gis ac magis confidere in nomine Dei & Chri-
 sti eius. Præses dixit; Iniuste & maledicte, quo-
 modo duobus dijs seruis? Ecce nunc confiteris
 deos & eos negas quos colimus? Tharacus di-
 xit: Ego confiteor eum, qui est manifestus Do-
 minus. Præses dixit: Nonne cõfiteris Christum
 & Dominum? Tharacus dixit: Ipse est enim filius
 Dei, spes omnium Christianorum, propter què
 patimur & sanamur. Maximus Præses dixit; Re-
 linque verbositatem istam: Accede, sacrificia. Tha-
 racus dixit; Nò verbosus sum, sed veritatem dico:
 iã enim sexaginta quinque annorum sum, & sic
 credidi, & à veritate non recedo. Demetrius
 Ceturio dixit: O homo, parce tibi, & im nola:

*Super ceruicem
 ces plumbas
 his rebus caedi
 solitos esse,
 rescripta
 Principum
 tradunt.*

*Ceditur vir-
 gis.*

*Tharacus
 sexaginta
 quinque an-
 norum,*

M audi

*Mittitur in
carcerem.
Probus ad-
ducitur.*

audi me. Tharacus dixit: Recede à me cū confu-
lio tuo, minister Satanæ. Maximus Præses dixit;
Iste magnis ferreis vinculis in carcerem
recipiat: Adducite alium sequentem.

Patria eius.

Demetrius Centurio dixit; Præsto est Domi-
ne. Præses dixit; Qui vocaris, primò responde.
Probus dixit; In primo, quod nobile est, Chri-
stianus; secundò apud homines, vocor Probus.
Maximus præfectus dixit; Ex quo genere es
Probe? Probus dixit; Patrem habui è Thracia,
natus autem in Perge Pamphiliæ plebeius,
sed Christianus sum. Maximus Præses dixit;
Nec lucrum facies de isto nomine. Au-

*Blanditur ei
præses.*

me; Sacrifica dijs: vt à Principibus hono-
ris, & amicus noster eris. Probus dixit; No-
que honorem Principum volo, neque amici-
tiam tuam cupio: nò enim parua erat subitan-
tia diuitiarum mearum, quam reliqui, vt Deo
vivo seruiam. Præses dixit; Spoliare eum; tol-

*Ceditur
verus.*

lite illi pallium; extendite, eum & ne uis cru-
dis cædite.

*Egregia eius
animi forti-
tudo.*

Cum verberaretur Demetrius Centurio di-
xit: O homo vide sanguinè tuum in terram ef-
fundi. Probus dixit: Corpus meum inter vos est,
mihi autem tormenta vnguentum sunt. Cum
verberat⁹ esset, Præses dixit; Requiescis à vani-
tate tua, an permanes in duricia tua miser? Pro-
bus dixit: Non sum vanus, cordatior sum vobis
in Domino. Præses dixit; Versate illud, & super
ventrè cædite eum. Probus dixit: Auxiliare ser-
uo tuo, Domine Maximus Præses dixit: Cæde-
tes eum dicite illi; Vbi est auxiliator tuus? Pro-
bus cum verberaretur dixit: Auxiliatur, &
auxiliabitur. Sic enim pro nihilo habeo tor-
menta

menta tua, vt non acquiescam tibi. Præses dixit: Attende ad corpus tuum miser, quoniam sanguine tuo impleta est terra. Probus dixit: Hoc scias, quoniam quòd cum in me patitur corpus propter Christum, multo magis sanatur anima, & viuificatur. Cū verberatus esset, Præses dixit: Vincite ferro manus ac pedes illius: nec dimittatis aliquem curam ei apponere. Addidit Præses: Adducite alium in mediò tribunali. Demetrius Centurio dixit: Præsto est Domine.

Præses dixit: Qui vöcatis? Andronicus dixit: Manifestè scire vis, quia Christianus sum? Præses dixit: Illi qui antè te fuerunt, non sunt consequuti de nomine isto nihil; & te oportet responderè. Andronicus dixit: Commune nomen meum apud homines, Andronicus: Maximus Præses dixit; Quo genere es Andronice? Andronicus dixit: De nobili genere; & primi ordinis Ephesorum filius. Maximus Præses dixit: Tibi parce & audi me sicuti patrem: Nam qui antèa voluerunt stulta loqui, nihil lucrati sunt, tu autem honorifica Principes & patres, dijs nostris consentiens. Andronicus dixit; Benè illos patres nominasti: quoniam vos ipsi patrem habetis Satanam; filij illius diaboli facti opera eius perficitis. Maximus Præses dixit; Adulescentia tua adhuc me contemnit? Scias enim iam tibi magna tormenta parari. Andronicus dixit: Puras me stultū esse, vt minor antecessoribus meis inueniar? paratus sum tibi ad omnia tormenta. Præses dixit: Expoliare eum, cingite, & suspendite.

*Adducitur
Andronicus.*

*Andronicus
nobilis E-
phesus.*

*Animi eius
magnitudo.*

M 2

Deme-

Demetrius Ceturio dixit: Antequam exterminetur corpus tuum, miser audi me. Andronicus dixit: Melius est ut corpus meum pereat, ut non faciat animam meam, quod vultis. Maximus Praeses dixit: Consenti & sacrificia, antequam ex-

*Cornicularij
pretoriani,
praerant
exequendis
sententijs
damnatorum.
de alijs con-
sule Notat. C.
Baron.
ad Martyr.
Roman.*

termineris. Andronicus dixit; Ego nunquam sacrificavi, nec ab infantia mea: & nunc non sacrifico eis, quibus me cogitis sacrificare. Maximus Praeses dixit: Tangite corpus eius. Anaximus Cornicularius dixit: Consenti Praesidi; pater tuus sum in annis: consulo tibi. Andronicus dixit: Quoniam senior es, & sensum non habes, talem mihi consilium das, ut lapidibus & demonibus sacrificem.

Cum torqueretur, Praeses dixit; Non sentis tormenta miser, ut miserearis tui, & recedas a vanitate ista quae te non potest saluare? Andronicus dixit: Quam dicis esse vanitatem professio mea valde in omnibus bona est, spiritus habens in Domino: sapientia autem tua temporalis, sempiterna morte morietur. Praeses dixit: Quis te docuit stultitiam istam? Andronicus dixit: Sermo qui & vivificat, in quo & vivificamur, habentes in caelis Dominum, spiritus resurrectionis nostrae. Maximus Praeses dixit: Recede a stultitia tua, antequam incipiamus te strictius tormentis affligere, Andronicus dixit: Corpus meum ante te est positum; habes potestatem, quod vis, fac. Praeses dixit: Torquete eius fortiter. Andronicus dixit: Adspiciat Dominus, quoniam me sicut homicidam poenis subiecisti. Praeses dixit: Contemnis precepta Principum? Et tribunal meum nihil tibi videtur esse? Andronicus dixit; In Dei misericordia &

*Torquetur
Andronicus.*

veri-

veritate confido : Indè hoc patior . Maximus Præses dixit: Ergò deliquère Principes , ò Biothanate. Andron. dixit; Deliquère, sicut intelligo: nam si vis, recto sensu intelliges, quoniam delictum est, dæmonijs sacrificare.

Dù torqueretur, Maximus Præses dixit; Còuertite eū, & latera eius pūgite. Andronic^o dixit: Ante te sū; quomodo vis corpus meū subijce pœnis. Præses dixit: Tollite testam, & plagā refricate. Hoc cū factū esset, Andronicus dixit: Còfortasti nunc corpus meū in plagis. Maximus Præses dixit: Kata modicū te exterminabo, te exterminabo. Andronicus dixit; Non timeo comminationes tuas: sensus meus melior est cogitationibus malitiæ tuæ: propterea cònteno omnia præcepta tua. Præses dixit; Ligatè ei collū, & pedes ferro, & sub custodia habeatur. *Hucusq; prima interrogatio.*

Contemnit pœnas, & tormenta.

Carceri mancipatur.

Secunda interrogatio facta est die *deerat in*
Sedente Numero Maximo Præsede, & cat. Maxim^o Præses dixit: Voca impijssimos Christianos, legi malæ seruientes. Demetrius Centurio dixit: Præsto sum Domine. Et cū perductus esset Tharacus, Præses dixit: Meministis quod senect^o honoratur in multis, propterea q̄ est ipsius cogitatio & sēsus. Proindè cogitasti apud te, ne iterū in priorib. illis cogitationib. & hodie velis permanere . Sed magis accede, & sacrificadijs pro salute Principū, vt honorè còsequaris. Tharacus dixit: Honorè istū si intelligerent & ipsi Principes, & alij qui còmunicant sensibus vestris, ab omni cæcitate cogitationū vanitatis suæ se separarēt, & in meliorè & fortiorè sedē

Exemplaris dies iam vestrate oblitteratus. Senectus honoranda & quarè. Tharacum iterum produciunt.

Rursus dicitur
et uciatur S.
Tharacus.

à Deo verissimo uiuificarentur. Præses dixit: Lapidibus os eius frangite, & dicite: Recede à stulticia tua. Tharacus dixit: Si non essem accuratus, similis tibi essem insensatus. Præses dixit: Ecce dentes tuos comminutos: miserere iâ tui miser. Tharacus dixit: Non tibi persuadeas in nihilo. Nam si omnia mēbra mea collidas, in isto fortis in eo qui me fortem facit. Præses dixit: Crede, quia melius est tibi ut sacrifices. Tharacus dixit: Si scirem quia melius esset, hoc non exspectarem à te.

Et cū nō amplius Tharacus loqueretur, Præses dixit: Cadite eū in os, clamantes ei: Responde. Tharacus dixit: Maxillæ meæ fractæ sunt, quomodo respondeam? Maximus præses dixit: In omnibus his nō cōsentis insensate? Accede, adora, immola dijs. Tharacus dixit: Si vocem clamoris mei subtraxisti, verum sensui animæ meæ non nocebis, sed magis intrâ vnâ horam me ædificasti. Præses dixit: Ego duritiâ tuam expellâ, maledicte. Tharacus dixit: Omnibus cogitationibus tuis adsum, sed vinco in eo, qui me fortem fecit, id est, nomīne Domini. Præses dixit: Afferte ignē, & expandite manus eius, & ponite in eis. Tharacus dixit: Ignē tuum tēporalē non timebo: timeo autē si forte consentiâ tibi, ne ignis æternus dominetur mei. Et cū positus esset ignis super manus eius, Præses dixit: Ecce nūc manus tuæ exterminatæ sunt ab igne, requiesce à vanitate tua insensate, & immola dijs. Tharacus dixit: Sic mecum loqueris quasi iam voluntati tuæ consenserim ex tua crudelitate: per voluntatem Domini fortissimus sum in omnibus quæ aduersum me parantur.

Præses

Et ut seuiat
populus præ-
sidi.

Admiranda
Tharaci for-
tudo et
constantia.

Præses dixit: Ligat eum pedibus, & in altū suspendite, & fumum atrum supponite subtus faciem eius. Tharacus dixit; Ignem tuum contemno: fumum tuum timere non habeo. Maximus Præses, cum suspensus ille esset, dixit ad eum: Sic pendes vsque dum consentias & sacrifices. Tharacus dixit; Sacrifica Præses, sicut & cōsuetudinem habes sacrificare hominibus: mihi autem non licet hoc facere. Maximus Præses dixit: Afferte acetum cum sale, & in naribus eius per fundite.

..... *deerat in codice pagina, qua continebantur reliqua tormentorum Tharaci, & Probi, tota secunda Interrogatio excidit: sed & Andronici resistunt hæc pauca sequenti pagina habentur conscripta.*

Præses dixit; Hi sermones stultitiæ tuæ nihil tibi proderunt: sed accede, sacrificia dijs, ne mala, sceleste, perdant te. Andronicus dixit; Et primò & secundò, quæ audistis, vnum est: non enim puer sum, vt seducar sermonibus & conculcer. Præses dixit: Non me vinces, aut contemnes tribunal meum. Andronicus dixit; Non vos vincimus; sed est qui nos confortat Dominus noster Iesus Christus: nam ex parte sentis & recognoscis, quoniam non timemus te, neque tormenta tua. Præses dixit: Præsententur mihi alia genera tormentorum, proxima Sessione. Hic autem vinculis ferreis recipiatur in custodia, & à nemine videatur, vsque in mane) *ecunda Interrogatio explicit: Incipit tertia Interrogatio.*

Certamen Andronicæ secundum.

In vincula conijctur Andronicæ.

Tertiò du-
cuntur ad
certamē SS.
Martyres.

Primus
Tharacus.

Admiranda
planè Tha-
raci magna
miritas.

Præses dixit : Voca iniquissimos Christianos. Demetrius Cæturio dixit : Præsto sum Domine. Adducto Tharaco Præses dixit : Adhuc plagarum & pænarum & custodiarum vincula contemnis ? Audi me Tharace, & recede à confessione ista, vndè lucrum non habes ; sed sacrificia dijs, quoniam per ipsos omnia stant. Tharacus dixit : Nunquam benè sit illis, vt per illos mundus gubernetur, quibus paratus est ignis & tormenta æterna; non solum illis, sed & omnibus qui faciunt voluntatem ipsorum. Præses dixit : Non quiescis iniquissimè blasphemans ? Aut putas tu quia per imprudētiam sermonum tuorum caput tibi abscindam & recedas ? Tharacus dixit : Sic erat, vt compendio moriens, non magnum agonem haberem : nunc autem fac vt crescat mihi in Domino agonizatio fidei meæ. Præses dixit : Talia patiuntur & patientur tui, qui sunt in vinculis, ac legibus morientur. Tharacus dixit : Hoc quod dicis, stulticia mentis tuæ est : quoniã qui operantur mala, meritò moriuntur ; nos autem, qui malum nescimus, sed pro Domino patimur, mercedem speramus accipere cælestem à Domino. Præses dixit : Maledicte & inique, quam mercedē expectatis, malè & scelestè consummates ? Tharacus dixit : Nō tibi licet hoc interrogare, neque scire, quā præparauit nobis Dominus positā mercedē in cælis : propterea sustinemus irā sensūs tui. Præses dixit : Sic me alloqueris, maledicte quasi cōsors meus sis ? Tharacus dixit : Ego cōsors tuus non sum, sed habeo potestatem loquendi, & nemo potest me compescere propter eum qui me confortat, hoc est

Domi-

Dominus. Præses dixit: Ego potestatem istam, quam habes, eradicabo à te, nequissime. Tharacus dixit: Nemo potest auferre à me potestatem istam, neque tu, neque Principes tui, neque pater vester Satanas. Præses dixit: Verum quid loquor tecum in allectatione? Tharacus dixit: Allectatio tua tecum sit. Ego sicut & Dominus nouit, cui seruiò, quoniam vultus tuus mihi horret, vt loquar tecum. Præses dixit: Ligatè eum quoniam stultus est. Tharacus dixit: Stultus, si essem similis tui, & voluntati tuæ acquiescerem. Præses dixit: Quoniam suspensus es, sacrificia antequam secundum meritum tuum pœnas tibi adhiberi faciam. Tharacus dixit: Licet tibi? At non licet tibi vniuersas pœnas mihi adhibere, quoniam militaris fui. Sed ne existimes, quoniam acquiescam iniquitati tuæ, omnes excogitationes pœnarum in me comple. Præses dixit: Milites semper pro salute Principum dijs sacrificant, vt promereantur dignitatem suam: tu autem, cunctis pessimus, & quod fugisti militiam, propterea parantur tibi maiora tormenta. Tharacus dixit: Quid commoveris frater? Tibi dico, fac quod vis impiè. Præses dixit: Noli putare te semel damnari, sed particulatim te exterminabo, & reliquias tuas bestijs dabo. Tharacus dixit: Fac, quod facturus es citius; noli sermonib, promittere. Præses dixit: Putas quia mulierculæ aliquæ corpus tuum habent aromatibus vel vnguetis condire iniquissime? nam de hoc est cogitatio, vt reliquias tuas perdam. Tharacus dixit: Et nunc quæ vis corpori meo adhibe, & post mortem, fac quod vis. Præses dixit: Sacrifica prius. Tharacus dixit:

*En barbari-
cam præst-
dis mentem.*

*En quid in-
uideat mar-
tyri.*

Stulte, quod neque dijs tuis, neque ignominijs
 vestris sacrificem, sæpiùs dixi. Maximus dixit:
 Frangite eius faciem, & concidite labia. Cùm
 factum esset, Tharacus dixit: Faciem meam ex-
 terminasti, sed animam meã viuificasti. Præses
 dixit: Miser abesto à vanis cogitationibus tuis:
 sacrificia vt de angustijs istis possis euadere.
 Tharacus dixit: Putas me stultum & insensatũ,
 & quòd in Domino cõfidens non viuã in celo
 tu ad horam tẽporalem vitam corporis auferis:
 animam tuam perdis in secula seculorum. Præ-
 ses dixit: obeliscos incendite, & ad eius * ma-
 xillas ponite. Ea patiens Tharacus dixit: Et ma-
 iora quã ista si feceris, non cõuertes seruum
 Dei, vt adoret ignominiam & dæmonia.

* alia axil-
 lea.

Horrendè
 cruciatur
 Tharacus.

Præses dixit: Afferte nouaculam, & abscin-
 datur cutis ei; caput autẽ eius radite, & prunas
 superimponite. Tharacus dixit: Et si totum cor-
 pus meum excoriari iubeas, non recedo à Deo
 meo, qui me fortem facit, vt sustineã arma mi-
 litie tuæ. His omnib. factis. Præses dixit: Col-
 ligitte obeliscos & incendite nimis, & sub alis
 eius ponite. Tharacus patiens dixit: Respiciat
 Dominus de cælo & iudicet. Præses dixit: Quẽ
 Dominum vocas maledicte? Tharacus dixit:
 Quem tu nescis; qui reddit vnicuique secundũ
 opera sua. Præses dixit: Nonne sic te perdam, &
 sicut antea prædixi, & reliquias tuas; ne mu-
 lierculæ in linteamine corpus tuum inuoluãt,
 & vnguentis & odoribus adornent? Sed scele-
 ste iubebo te cõburi, & cineres tuos in ventum
 dispergam. Tharacus dixit: Et antea dixi, & nũc
 dico, fac quod vis; habes potestatem in hoc se-
 culo. Præses dixit: Recipiatur in custodiam, &
 ser-

Custodia
 mancipatur
 Tharacus.

ferretur proximo muneri ab bestias. Alium af-
ferte antò tribunal.

Demetrius Centurio dixit: Præsto est, Do-
mine, Probus. Præses dixit: Consule tibi, ne in
præteritas pœnas irruas. Probe: nã ante te qui
voluerunt permanere in duritia sua, postea pœ-
nituit eos. Et tu nunc sacrificia, vt à nobis ho-
noreris, & à dijs; accede, sacrificia. Probus di-
xit: Sensus noster vnus est; vnicordes Deo ser-
uimus: noli putare à nobis aliud audire; nam
audisti & vidisti; quia non vales cõuertere nos,
Præsto sum tibi hodiè, contemnens commina-
tionem tuam. Ergò, quid expectas? Præses di-
xit: Consuluitis inuicem in malis vestris Deũ
negare. Cingite eum, & pedes sursum suspen-
dite. Probus dixit: Non quiescis pro dæmonijs

*Tertium &
Probi certamen.*

agonizare. Maximus Præses dixit: Credite mi-
hi antequam patiaris; consule corpori tuo: vi-
des enim quæ tibi parentur mala. Probus di-
xit: Omnia quæ mihi facta fuerint, in consola-
tionem animæ erunt; ideò fac quod vis. Præses
dixit: Ignite obeliscos, & in lateribus ponite,
vt stultus non sit. Probus dixit: Quò magis tibi
stultus videor, eò sapientior ero in lege Domi-
ni. Post hæc addidit Præses: Ignitos obeliscos
in dorsum eius infigite. Cum pateretur Probus
dixit: Subiectũ est tibi corpus meũ: Videat Do-
minus de cælo humilitatẽ & sustinentiã meam.

*Subijciunt
varijs tor-
mentis Pro-
bus.*

Post hæc præcepit Præses afferri carnes im-
molatas, & vinũ sacrificij & ait: Infundite illi
vinũ, & carnes de ara mittite in os eius. Cũ
hæc agerentur dixit Probus: Videat Dominus
& adspiciat de altissimis sedibus suis vim, &
iudicet iudicium meum. Præses dixit: Multa

susti-

*En vt con-
sensus faciat
peccatum.*

sustinuisti miser, & ecce iam sacrificium accepisti. Probus dixit: Nihil magnum fecisti, vim faciens: Dominus scit voluntatem meam. Præses dixit: Et mâducasti & bibisti. Probus dixit: Scit Dominus & vidit vim quam patior. Præses dixit: Ignitos obeliscos furis imponite. Probus dixit: Neque ignis, neque tormenta, neque pater tuus Satanas potest auertere seruû Dei à confessione sua. Præses dixit: Clauos acutos vstulate & in manibus eius ponite. Probus dixit: Gratiâs tibi ago Domine, quoniam & manus meas dignatus es cruciari in nomine tuo. Præses dixit: Multa tormenta vanum te fecerunt. Probus dixit: Multa potestas te non solum factuum, sed & cæcum fecit: quod enim facis, nefcis. Præses dixit: Debilis toto corpore audentalia in me dicere, quoniã adhuc oculos tuos sanos reliqui: pungite oculos eius, vt non videns, minutatim à lumine isto discedat. Cùm hoc factum esset, Probus dixit: Ecce & oculos corporis mei abstulisti: sed nunquam tibi dabitur vt oculos fidei viuos possis tollere. Præses dixit: Post ista tormenta viuere te speras aut putas quod finaris lætus mori? Probus dixit: In hoc pugnans agonizor, vt confessionem bonam & integram perficiam, vt à te occidar sine misericordia. Præses dixit: Tollite & ligate, & seruate eum in custodia, & nemo de soldalibus eius accedat, & magnificet eos ex eo quod impiè permanserunt. Proximo muneri tradetur.

*In custodia
reducitur
Probus.*

*Andronici
sertamen.*

Post hæc præses dixit. Afferatur mihi Andronicus. Demetrius Centurio dixit: Præsto est domine. Præses dixit: Vel nunc ætati tuæ con-

consule, si prudenti sensu cogitasti, ut pius sis in deos: assentire, sacrificia dijs, ut soluaris. Andronicus dixit: Nunquam id tibi detur tyranne ut extra legem Dei faciam; non solues confessionem meam, quam habeo in Domino: assisto duritiæ tuæ. Præses dixit: Videris furere, & dæmonem habere. Andronicus dixit: Si dæmoniū haberem consentirem tibi: nunc autem quia Dominum confiteor, dæmoni nō acquiesco. tu autem dæmon, & cæcus quæ dæmonis sunt operaris. Præses dixit: Si non sic gesserō sicut impius, deponam omnem virtutem tuam. Andronicus dixit: Non timeo te, neque iram tuā, assistēs tibi in nomine Domini mei Iesu Christi. Præses dixit: Ex papyro manipulos facite, & apponite ignem ventri eius. Quod cum fieret, Andronicus dixit: Et si totus arderem, adhuc in me est spiritus, non me vinces peruersē. Præsed est qui me confortat Dominus, cui ser- uio. Præses dixit: Quousque non acquiescis insensate? quære ut vel in lecto moriaris. Andronicus dixit: Quousque uiuo, vinco malitiam tuam. Præses dixit: Incendite obeliscos, & ponite inter digitos eius. Andronicus dixit: Insensate Dei contemptor, omni cogitatione Santanæ plenus es totus: vides corpus meum consumptum à pœnis tuis; putas quod iam timeam artes tuas? habeo Christum Dei filium in me & contemno te. Præses dixit: Inique; non scis quem inuocas Christum hominem quendam factum, sub custodia Pontij Pilati puritum, cuius extant Acta passionis? Andronicus dixit: Obmutesce; non enim licet tibi de hoc inique loqui. Præses dixit: Quod lucrum facis, immanissime,

Egregia anti- mi eius fortitudo.

Diversis afficitur supplicijs Andronicus.

En Christum crucifixum: gentib. stultitiam. 1. Corinsh. 1.

nissime, fidei & spei huius hominis, quem dicit Christum? Andronicus dicit; Lucrum magnum habeo & mercedem: propterea hæc omnia sustineo.

Præses dixit: Aperite os eius, & mittite carnes de ara, & vinū infundite. Dum hæc agerentur, Andronicus dixit: Domine, Domine, vide vim quam patior. Præses dixit: Usquequò sustines positus in pœnis? eccè gustasti de sacrificio. Andronicus dixit: Pereant oēs qui colunt idola, tu & Principes tui. Præses dixit: Maledicis Principes, & malum caput, qui diuturnā & altam pacem præstitere? Andronicus dixit: Ego execratus sum pestem, & sanguibibulos, qui uertunt mundum: quos Dominus brachio suo potenti cōfundat & perdat. Præses dixit: Mittite ferrum in os eius, & excutite eius dentes & molas: & blasphemam linguam abscindite, ut discat non blasphemare Principes; dentes aut eius tollite, & linguā comburite: cinerem facite & ubiq; spargite; ne de confortibus huius impij aut ex mulierculis aliqua colligat, & seruet veluti preciosum aliquod, aut sanctum: ipsum autem tollite, & custodite in custodia, ut cū suis cōsortibus proximo muneri offeratur. *Tertia Interrogatio absoluta est. Hucusque Acta Procōsularia: Quæ autem sequuntur de eorū consummatione, cum in amphitheatrum ducti: & bestijs traditi sunt, addiderunt Macarius, Felix & Verus, Christiani homines; qui interfuerunt spectaculo, & de rebus post hæc gestis epistolam conscripserunt: cuius cum in Codice deesset exordium, narratio tantum merat his verbis conscripta.*

Nutris

*Post dira
tormenta in
carcerem re-
ducitur An-
dronicus.*

Numerius Maximus Proconsul Ciliciæ, ad-
 vocans Terentianū Sacerdotalem Ciliciæ, ius-
 sit ei, sequēti die munera edenda curare. Mane
 autem diei sequentis, viri ac mulieres exierunt
 in amphiteatrum, quod mille passus longè ab-
 erat, à ciuitate. Cumq; repletum esset theatrū,
 aduenit Maximus videre spectaculū. Et in pri-
 ma muneris editione, cum multæ feræ immis-
 sæ essent, multorū corpora deuorata sunt. Nos
 cum essemus in abdito, expectantes eramus cū
 omni metu: cū subito Maximus militibus man-
 dat introduci Christianos martyres, Thara-
 cum, Probum, & Andronicum.

Milites autem angariauerunt homines, qui
 in humeris portarent martyres; non enim po-
 terant ambulare laceratione pœnarum: quos
 vidimus in theatrum ferri. Hæc nos videntes,
 conuertentes capita, lachrymati sumus. Proie-
 cti sunt in medium amphitheatri; factusque est
 timor omnium, & murmur in Maximum, qui
 sic iudicasset. Et multi ex illis spectaculum di-
 misere, obloquentes in Maximum, eiusque fe-
 ralem sæuitiam. Quod videns Maximus, iussit
 astantibus sibi militibus eos qui discessissent
 notare, vt postmodum illos audiret.

Iussit interea feras dimitti in corpora mar-
 tyrū; quæ cum illos non tetigissent, iussit Mu-
 nerarios cædi: & minans mandat, vt, quam fe-
 rocissimam haberent bestiam in cauea, emitte-
 rent. Dimissus est vsus qui tres homines ea die
 occidisset: & cum ad Andronicum accessisset,
 sedens quieuit lingens eius vulnera. Androni-
 cus illum vellicans irritabat, vt cibus illius
 fieret: sed ille pepercit, mansuetus in omnibus
 reddi-

*Vltimū SS.
 Martyrum
 certamen in
 quo feris
 sunt obiecti.*

*Nihil ledun-
 tur à feris.*

*Vrsus lingit
 vulnera An-
 dronici.*

redditus. Iratus Præfles mādāt lanciarijs vrsūm occidi.

*Leena vene-
ratur Tha-
racum.*

*Occiduntur
gladio Mara-
tyres.*

Curat Terentianus, timens iram Præfidis, dimitti in martyres leenam, quæ missa fuerat Antiochia ab Herode. Missa in amphitheatrum leena incussit timorem adstantibus: eò quòd hinc indè discurrens fugam captaret; sed perueniens tandem ad corpora martyrum, accubabat genu flexa antè Tharacū, cum inbarum dimissione venerata: manu sua ille eam attraheret, vt sic irritata ab ea voraretur. Leena autem, vt ouis mansueta Tharaco inhærebat. Excitantur clamores in theatro, ob ingentem admirationem: quo Præfles confusus & ira exarscens, mandat suis, leenam prouocari: quæ magno rugitu posticum aggreditur. Clamat populus timens magna voce; Leenæ aperiatur posticumque destructum est. Maximus indignans vocat ad se Terentianum, iubetq; edi gladiatorum munus, quibus mādaretur inprimis Christianos martyres gladijs confodi: quod factum est quinto Idus Octobris. Cū vero Maximus se domum ex amphitheatro recepisset, reliquit decem milites, quibus mandauit, vt corpora martyrum admiscerent cum corporibus extinctorum gladiatorum, vt cognosci non possent.

Hæc cū vidissemus facere milites; nos appropinquātes, Dominum rogauimus vt nobis nota fierent corpora martyrum. Et post hæc proximè appropinquantes, vidimus custodes cœnantes, & focum propè habentes propter vigilias noctis; & iterū fiximus genua, & orauimus Dominum, & Christum eius, vt desiderium

derium nostrum impleret, & de caelo auxilium mitteret, & sanctorum corpora nobis ostenderet: & subito terramotus factus est, & tonitrua & fulgura, & magna tempestas imbriū: & nos iterum orauimus, & ad corpora appropinquauimus, & inuenimus focum extinctum, & nullum militum, qui ob tempestatem aufugerant: & ad caelum manus leuauimus, vt dignaretur Dominus reliquias sanctorum martyrum nobis certo signo patefacere.

Et mox tres facellæ, veluti stellæ apparuerunt supra ipsorum corpora: quæ furtim subtraximus, & abiuiimus, præcedentibus nos caestibus illis lucernis; quas nos sequentes, duxerunt in aduersam partem motis, & sic recesserunt: ibi ea in caua petra illic reperta posuimus, & aditum magna diligentia clausimus, ne ab inquirente Maximo inuenirentur. Postea redeuntes ad ciuitatem cognoscere quid actū esset, inuenimus custodes necatos esse à Maximo. Nos autem gratias egimus Domino nostro Iesu Christo, qui uiuit in secula seculorum. Ego Macarius, Felix, & Verus hic reliquū vitæ nostræ tempus facere cupimus, vt hic cum illis quiescere digna sint nostra corpora, & cum illis in caelo perfrui vita æterna. Quos autem cum his ad vos mittimus, suscipite in timore Domini: sunt enim operarij Domini nostri Iesu Christi. Habetote nos

in mente Gratia Dei.
Amen.

N

VITA

*Corpora
martyrum
diuinitus
stendunt.*